

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia S. Avgvstini de humanæ naturæ stantis, lapsæ,
puræ statu & viribus eruitur & explicatur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

14. Tanquam veritatem Catholicam, & sententiam Ecclesiae docuit hoc
Augustinus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13673

nasator, cui malum inesse illum negas: Et utram ab ingenerato malo possit hominum quisquam sine regeneratione liberari, hoc inter nos discutitur. In his questionibus Catholica veritas antiquitus tradita vestra impia novitas suffocatur. His verbis tres quaestiones illas Catholica veritate ita determinari docet, ut contrarium velut impiam fugillet novitatem, primam quidem, concupiscentiam esse malam; secundam, ex ipsa concupiscentia videlicet tanquam causa mali seu peccati, & cum ipsa tanquam malo seu peccato nasci hominem. Nam illum esse sensum patet ex tertia quaestione definitione, videlicet, ab ingenerato malo, nempe concupiscentia, non posse hominum quemquam sine regeneratione liberari. Nam hoc est illud quod docet, concupiscentiae reatum per baptismum tolli. Et hinc est, quod simili phrasi sapissimè repetit tum libro tertio, tum alibi id quod hic libro quinto Catholica veri-

Lib. 3. cont. *Lib. 3. cont. Jul. 1. 27.*
Cap. 23.
Ibid. c. ult.
Ibid.
Ibid.
Lib. 6. cont. Jul. 1. 8.
 tate definiti tradit: *Haurum* (cupiditatum) est una concupiscentia carnis, ex qua, & cum qua nascitur, & propter quam renascuntur infantes. Et secundò: Ex ista & cum ipsa nascitur homo bonum Dei opus, non sine malo, quod trahit origo generationis, & sanat gratia regenerationis. Et tertio: Quia cum illo, & ex illo malo generatur, quo bene pudicitia conjugalis utitur, necessarium illi est, ut ab eius mali nexu, regeneratione solvatur. Et quartò: Ex isto igitur, etiam cum isto malo, quod à te quoque credimus expugnari, homo generatur, quem negas regeneratione salvari. Et quintò: Ex quo igitur, & cum hoc filij generati regenerandi sunt, ut liberentur à malo. Quod autem vellemus ut gignerent (parentes) non unde renati, sed unde nati sunt, (ex concupiscentia scilicet) nisi quod & ipsi nati sunt? Reos ergo &c. Et sexto: Ex hoc enim malo rei nati sunt, quo bene utuntur renati, ut nascantur regenerandi. Et septimò: Ex isto, & cum isto hominis male nascitur homo: quod malum per seipsum tam magnum est, atque ad hominum damnationem, atque à regno Dei separationem tantum habet obligationis, ut etiam si de parentibus regeneratis trahatur &c. Quas phrasas alijs in locis iterat creberrimè; nec eis aliud significat, quam ex concupiscentia seu libidine propagari originis malum, & ipsam eandem concupiscentiam esse illud originis malum, quo homines regeneratione liberandi sunt: in quarum utraque definienda quaestione IMPIAM NOVITATEM CATHOLICA VERITATE SUFFOCARI docet.

Hinc est quod eandem certitudinem istarum sententiarum etiam alijs in locis indicat. Nam in fine libri sexti cum dixisset se Iuliano demonstrasse, ei tantum concupiscentiam carnalem mortis non inferre post mortem, qui Christi morte peccato mortuum sit, quibus verbis concupiscentiam mortis causam esse significat; statim adjicit: *Hac negans, his repugnans, ista convellere moliens Catholica fidei munimenta, ipsosque nervos dirumpere Christiana religionis, veraque pietatis, audeo insuper dicere, quod contra impios bella susceperis.* Vbi doctrinam illam Catholicæ fidei articulum esse tradere videtur. Et rursus libro secundo operis imperfecti adversus eun-

dem Iulianum cum docuisset, hoc malo concupiscentia carnis bene uti pudicitiam conjugalem; ejusque mali reatum à nascentibus tractum solvi regeneratione spiritali, continuo adjungit: *sed hoc quando non sapi, non Catholicum, sed Pelagianum futurus es: sed & Scripturis sanctis, quantumlibet eas defendere videaris, contradicentis es.* Et inferius Iulianus acriter contendit, non posse à parentibus in proles delicta transfundi, eo quod semina, quibus natura transfunditur, Deus instituerit, respondet ei Augustinus: *semina Deus instituit; sed qui possunt in natura vitiosa bonum eius a malo eius ita discernere, ut neque putent naturam malam esse, neque vitium naturam esse, ipsi possunt discernere, quid horum duorum ad Deum creatæ pertineat, quid sanare. sed hoc vos non potestis, quamvis Pelagianus, non Catholici estis.* Vbi causam transfusionis illius vult esse non semina, sed vitium seminis concupiscentiam, quod cum natura simul generatione transfunditur; & regeneratione sanari debet: sed hoc ab eis intelligi non posse, nisi ex Pelagianis Catholici fiant. Nimirum ut significet, illa concupiscentia velut vitij & seminis distinctio sublatam, nihil mirum esse, si Pelagianus maneat, cum ea sublatâ peccati transfusio intelligi nequeat: quod si Catholici fiant, conlectum etiam hujusmodi discretionem agnuros, utpote quam fides originali culpa postulet. Ex qua alleverandi constantia, quæ passim in scriptis ejus elucet, & cui illa tam præcedentium quam sequentium Patrum consensio iustitatur, manifestè liquet, Augustinum longe maiori, quam privata suspitionis vel opinionis, sed tanquam receptæ, ac traditæ, adeoque, ut videtur, Catholice veritatis certitudine duas istas sententias docuisse; quod concupiscentia cum reatu peccati originale sit; & quod per eandem concupiscentiam seu libidinem propagetur.

Cujus quidem certitudinis illa tortalis causa est, quod Apostolus eam ad Romanos omnino tradidisse videatur. Nam cum dixisset capite quinto: *Per unum hominem peccatum hunc mundum intravit, & per peccatum mors &c.* Rom. 5, quod juxta Catholicam fidem de peccato originali intelligendum est, consequenter sapius peccati mentionem faciens, non aliud peccatum intelligit, nisi concupiscentiam. Nam in consequentibus illius discursus id quod ait: *Qui enim mortui sumus peccato; intelligitur in baptismo, sicut verba immediate subjuncta* *Cop. 6.* *probant: An ignoratis, quia quicumque baptizati sumus in Christo IESU, in morte ipsius baptizati sumus? &c.* Ergo de originali peccato & illud intelligitur. Itaque cum Christi mortem & similitudinem, quam habent baptizati cum illa eadem morte, dum peccato originali in baptismo moriuntur, explicuisset, concludendo subjungit: *Ita & vos existimate vos mortuos quidem esse peccato. Tam ut intelligeremus, hoc peccatum, de quo tamdiu locutus erat, & cui morimur in baptismo, & cujus morte morti Christi in eodem baptismo configuramur, non aliud esse nisi concupiscentiam, statim ad-*

37
 tim adiecit: Non ergo regnet peccatum in vestro mortali corpore, ut obedientis concupiscentis eius, hoc est, desiderijs ac motibus, quos illud peccatum suscitavit. Et quicquid usque ad finem sexu capitis attextit, non nisi de peccato, quod

A est concupiscentia, intelligitur. Quam Apostolici discursus deductionem genuinam & veram esse ipse summopere sibi consonus à capite ad calcem usque contextus clamat, & jam olim Gregorius Ariminensis advertit.

CAPVT XV.

Opponitur tantæ certitudini fluctuatio Augustini usque ad mortem, & ex ipso Augustino solvitur.

Sed mirum alicui non immeritò videri poterit, qui fieri possit, ut tantâ asservantia, & omni omnino fluctuationis experte certitudine, duas istas sententias Augustinus tradiderit, cum notum sit, eum de animæ productione, utrum ex parentibus propagetur, an de novo creetur à Deo, usque ad mortem dubitasse; nec alia de causa dubitasse, nisi quòd intelligere non posset, quomodo posset peccati originalis ratio cum animarum nova creatione consistere. Hinc in Epistola ad Hieronymum, cum sententiam de animarum creatione sibi de cætero satis placere indicasset, causam tamen suæ trepidationis adiecit: Sed cum ad pœnas ventum est parvulorum, magnis, mihi crede, cavitor Augustinis, nec quid respondeam prorsus invenio. Et in libris de peccatorum miris cum sibi Pelagianorum

Epist. 28.

Lib. 3. c. 4.

Cap. 7.

Lib. de mor.

c. 22.

Falsquez 7.

2. Disput. 13.

c. 3.

Cap. 6.

Illarum lib.

1. de statu

pœ. c. 12.

Ibid.

Epist. 28.

argumenta proposuisset: Ego autem, inquit, tibi resellere istorum argumenta non valeam, visio tamen inbarendum esse his, qua in scripturis sunt apertissima. Et sermone 14. de verbis Apostoli istum Pelagianorum argumentis territus dicit: Ego istam quaestionem profundam sentio, & ad eius fundum rimandum vires meas idoneas non agnosco. Hinc tritum illud Augustini de peccato originali: Quo nihil est ad predicandum notius, ràm talis nihil ad intellegendum secretius. Qui ergo fieri potest, ut cum tantæ obscuritatis & infirmitatis agnitione tam resoluta istarum quaestionum certitudo consistat? Huiusmodi igitur Augustini locis persuasus recentior quidam Scriptor, nihil mirum esse dicit, si vir alioquin doctissimus & sanctissimus difficultate rei oppressus nihil aliud invenerit, in quo essentia originalis peccati constitueret, quàm reatum illum: præsertim cum, ut idem Scriptor ait, ignorantiam suam fallus; cupierit ab Hieronymo edoceri. Et alius propter huiusmodi confessam Augustini fluctuationem dicit: Eum nunquam plane in hac questione, de modo traductionis, sibi satisfecisse; propter illud scilicet Pelagianorum argumentum, ut idem indicat, quòd peccatum originale sit in anima, non in carne; anima autem non trahatur ex Adamo.

Sed pace eorum dixerim, longillimè isti à sancti Augustini mente discedunt. Longè aliud est, quòd Augustinum torisit, quàm vel natura peccati originalis, ut unus eorum; vel modus traductionis ejus, ut alter putat.

A De utroque semper usque ad mortem certissimus fuit, ut ex tanta testimoniorum & argumentorum grandine, quæ produximus, quibus omnes ejus libri sparsi sunt, satis superque intelligi potest. Vtrilibet enim esset vera sententia, live anima ex parentibus traheretur, five Deo creante carni misceretur, semper hoc ei ratum fixumque permanebat, nihil aliud peccatum illud esse, nisi concupiscentiam cum reatu; itemque nullo alio traduci modo nisi vitio concupiscentiæ propagante vitium, quòd animæ ex parentibus tractæ non minus atque carni ex labe originis inditum inspersumque naturaliter inhaereret; vel certè, quòd à Deo creatam animam, propter intimitatem illam cum carne conjunctionem ac mixtionem insiceret. De quo traductionis modo infra latius. Sed cum Augustinus facile intelligeret, id ita fieri, imò aliter naturaliter non posse fieri, quocumque tandem modo animæ corpori jungerentur, hæc tamen insuperabilis ei semper difficultas visa est, quòd nunquam intelligere posset, quâ iustitiâ Dei fieret id quòd illà veritate creationis animæ admittenda videbat fieri: Nimirum, quomodo justum esse posset, ut anima receter à Deo reata, & ab omnibus peccatis innocens sine culpa sua mitteretur in carnem peccati; ejus concupiscentia & libidine inquinata gravaretur; ejus tot pœnis immanibus puniretur; cum qua tandem, quòd erat gravissimum, ad æternas pœnas destinata damnaretur. Sub istius argumenti mole semper Augustinus succubuit: alterutrum enim ei videbatur necessarium, ut vel Deus esset istius auctor iniquationis; vel certè inquinari anima recens creata non posset. Hunc fuisse nodum Augustino insolubilem sexcentis testimonijs ejus ostendi potest. Nos ex multis pauca proferemus, quorum tamen pleræque eo tempore & eo loco protulit, quò eadem sententias illas de concupiscentia supra declaratas constantissimè docuit.

B Nam in primis in eadem illa Epistola ad Hieronymum, ubi suas angustias summa ingenuitate confessus est, cum de cruciatibus ac damnatione parvulorum sine baptismo morientium multa dixisset, ita subiicit: Huius igitur damnationis in parvulos causam requiro: quia neque animarum, si novæ sunt singulis singula video esse nullum in illa ætate peccatum; nec à Deo damnari aliquam

C Nam in primis in eadem illa Epistola ad Hieronymum, ubi suas angustias summa ingenuitate confessus est, cum de cruciatibus ac damnatione parvulorum sine baptismo morientium multa dixisset, ita subiicit: Huius igitur damnationis in parvulos causam requiro: quia neque animarum, si novæ sunt singulis singula video esse nullum in illa ætate peccatum; nec à Deo damnari aliquam